

ترجمه و برداشتی

از:

قرآن مجید

جزوه صد و شانزدهم

ترجمه و برداشت: از استاد سید حسن ابطحی

تنظیم موضوعی: جمعی از دانشمندان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ *

الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ
وَالسَّلَامُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ لَا سِوَا عَلَى
بَقِيَّةِ اللَّهِ رُوحِي وَأَرْوَاحُ الْعَالَمِينَ لِتُرَابٍ مَقْدَمِهِ الْفِدَاءُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پیشگفتار

این جزوه باموضوع بندی مسئله «تزکیه نفس» از آیات قرآن تنظیم شده و هر آیه ای که مربوط به موضوعی از این علم است بعد از همان آیه ترجمه شده و سپس برداشتی از آیات در فصل جداگانه ای ارائه داده شده است. و بخاطر آنکه مباحثمان فعلاً در مسائل تزکیه نفس است قبل از مسائل اعتقادی آیاتی که مربوط به مراحل تزکیه نفس است در این جزوه آورده شده است.

ضمناً نباید گمان کرد، آنچه را که در اینجا می نویسیم تفسیر آیات قرآن بوده و یا حتی توضیح قرآن است. بلکه فقط یک نوع راهنمایی است که برای تدبّر بیشتری در قرآن و توجّه دوستان به سخنان حضرت حقّ جلّ و علایادآوری شده است.

تا ان شاء الله سالکین إلى الله با تأمل زیادتری موفّق به قرائت قرآن گردند. و ضمناً آیاتی که در این جزوه قرائت می شود جابجا شده و تنظیم موضوعی گردیده است.

یعنی اگر شما بخواهید آیانی که مربوط به تزکیه نفس است را پشت سر هم قرائت کنید به ترتیب قرآن مجید در این جزوه آورده شده است و بعدها سایر آیات که مربوط به عقاید و فروع احکام است در جزوات جداگانه ای آورده خواهد شد ان شاء الله.

به امید موفقیت و السلام

سید حسن ابطحی

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

«سورة مباركة تحریم»

آیات ۱۲-۱

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ لِمَ تُحَرِّمُ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكَ تَبْتَغِي مَرْضَاتَ أَزْوَاجِكَ وَاللَّهُ

غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١﴾ قَدْ فَرَضَ اللَّهُ لَكُمْ تَحِلَّةَ أَيْمَانِكُمْ وَاللَّهُ مَوْلَاكُمْ وَهُوَ

الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٢﴾ وَإِذْ أَسَرَّ النَّبِيُّ إِلَى بَعْضِ أَزْوَاجِهِ حَدِيثًا فَلَمَّا نَبَّأَتْ بِهِ وَ

أَظْهَرَهُ اللَّهُ عَلَيْهِ عَرَّفَ بَعْضُهُ وَأَعْرَضَ عَنْ بَعْضٍ فَلَمَّا نَبَّأَهَا بِهِ قَالَتْ مَنْ

أَنْبَأَكَ هَذَا قَالَ نَبَّأَنِيَ الْعَلِيمُ الْخَبِيرُ ﴿٣﴾ إِنَّ تَتُوبَا إِلَى اللَّهِ فَقَدْ صَغَتْ

قُلُوبُكُمَا وَإِنْ تَظَاهَرَا عَلَيْهِ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ مَوْلَاهُ وَجِبْرِيلُ وَصَالِحُ الْمُؤْمِنِينَ

وَالْمَلَائِكَةُ بَعْدَ ذَلِكَ ظَهِيرٌ ﴿٤﴾ عَسَى رَبُّهُ إِنْ طَلَّقَكُنَّ أَنْ يُبَدِّلَهُ أَزْوَاجًا

خَيْرًا مِنْكُنَّ مُسْلِمَاتٍ مُؤْمِنَاتٍ قَانِتَاتٍ تَائِبَاتٍ عَابِدَاتٍ سَائِحَاتٍ ثَيِّبَاتٍ وَ

أَبْكَارًا ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا قُوا أَنْفُسَكُمْ وَأَهْلِيكُمْ نَارًا وَقُودُهَا النَّاسُ

وَالْحِجَارَةُ عَلَيْهَا مَلَائِكَةٌ غِلَاظٌ شِدَادٌ لَا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ

مَا يُؤْمَرُونَ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَعْتَذِرُوا الْيَوْمَ إِنَّمَا تُحْزَوْنَ مَا كُنْتُمْ

تَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ

أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمُ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يَوْمَ

لَا يُحْزِي اللَّهُ النَّبِيَّ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَ

بِأَيْمَانِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَاغْفِرْ لَنَا إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَالْمُنَافِقِينَ وَاغْلُظْ عَلَيْهِمْ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ

بِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ كَفَرُوا امْرَأَتَ نُوحٍ وَامْرَأَتَ

لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَالِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيا عَنْهُمَا مِنَ

اللَّهِ شَيْئًا وَقِيلََا دَخُلَا النَّارَ مَعَ الدَّاهِلِينَ ﴿١٠﴾ وَضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا لِلَّذِينَ

آمَنُوا امْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ قَالَتْ رَبِّ ابْنِ لِي عِنْدَكَ بَيْتًا فِي الْجَنَّةِ وَنَجِّنِي مِنْ

فِرْعَوْنَ وَ عَمَلِهِ وَ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿١١﴾ وَ مَرْيَمَ ابْنَتَ عِمْرَانَ الَّتِي

أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِنْ رُوحِنَا وَ صَدَقَتْ بِكَلِمَاتِ رَبِّهَا وَكُتِبَ فِيهَا

ترجمه آیات ۱۲ - ۱

ای پیامبر، چرا آنچه را که خدا برای تو حلال کرده، به خاطر بدست آوردن رضایت همسرانت بر خود حرام می‌کنی؟ و خدا بخشندهٔ مهربانی است. (۱)

قطعاً خدا برای شما راه حلال شدن قسمهایتان را دستور فرموده و خدا مولای شما است و او دانای حکیمی است. (۲)

و زمانی که پیغمبر سرّی را به بعضی از همسرانش گفت و چون آن را افشا کرد و خدا آن را بر پیغمبر ظاهر نمود، بعضی از آن را شناساند و بقیّه را بازگو نکرد. پس وقتی که پیغمبر به او مطلب را خبر داد، آن زن گفت: چه کسی به تو این را خبر داده؟ پیامبر فرمود: دانای آگاهی به من خبر داده است. (۳)

اگر شما دو نفر از کار خود به درگاه خدا توبه کنید که قطعاً دلهایتان منحرف شده و اگر بر ضدّ پیغمبر تظاهر کنید، پس قطعاً سرپرست او خدا است و جبرئیل و شایسته‌ای از مؤمنین و ملائکه بعد از آن پشتیبان اویند. (۴)

امید است که پروردگار او اگر شما را طلاق بدهد، همسرانی بهتر از شما که مسلمان باشند، مؤمن باشند، متواضع باشند، توبه‌کننده باشند، عابد باشند، هجرت‌کننده باشند، غیر باکره یا باکره باشند، عوض شما به او عنایت فرماید. (۵)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، خودتان و اهلتان را از آتشی که هیزمش مردم و سنگها است، نگه دارید. بر آن آتش ملائکه غلاظ و شداد موکلند که این ملائکه آنچه را که خدا به آنها امر می‌کند، عصیان نمی‌کنند و انجام می‌دهند آنچه به آنها فرمان داده می‌شود. (۶)

ای کسانی که کافر شده‌اید، امروز عذرخواهی نکنید. جز این نیست که آنچه کرده‌اید جزا داده می‌شود. (۷)

ای کسانی که ایمان آورده‌اید، توبه کنید به سوی خدا با توبهٔ نصوح. امید است پروردگارتان گناهانتان را جبران کند و در بهشتی که از دامن آنها نهرها جاری است داخلتان نماید در روزی که خدا، پیغمبر و کسانی را که با او ایمان آورده‌اند خوار و ذلیل نمی‌کند. نور آنها در پیش رویشان و طرف راستشان در حرکت است. می‌گویند: پروردگار ما، نور ما را بر ایمان کامل کن و ما را بیامرز که تو بر هر چیزی توانایی. (۸)

ای پیغمبر، با کفار و منافقین جهاد کن و بر آنها سخت بگیر و مأوای آنها جهنّم است و بد بازگشتی

خدا برای کسانی که کافر شده‌اند مثلی می‌زند، زن نوح و زن لوط را. آن دو تحت (فرمان) دو نفر از بندگان صالح ما بوده‌اند. پس به آن‌ها خیانت کردند و ارتباط با آن دو پیغمبر برای آن دو زن چیزی از عذاب الهی را از آن‌ها بی‌نیاز نکرد و به آن‌ها گفته شد: در آتش با واردشوندگان شما هم وارد شوید. (۱۰)

و خدا برای کسانی که ایمان آورده‌اند، مثلی می‌زند. زن فرعون زمانی که عرض کرد: پروردگار من، برای من در نزد خودت در بهشت خانه‌ای بنا کن و مرا از فرعون و کارش نجات مرحمت فرما و مرا از مردم ستمگر نجات ده. (۱۱)

و مریم دختر عمران آن خانمی که دامنش را پاک نگه داشت، پس ما از روحمان در آن دیدیم و سخنان و کتابهای پروردگارش را تصدیق کرد و از مطیعان و خشوع‌کنندگان بود. (۱۲)

برداشت از آیات ۱۲ - ۱ (برداشت‌هایی از سوره تحریم)

سالک الی الله باید از سوره مبارکه تحریم معارف و حقایق زیر را استفاده کند و به کار ببندد:

۱ - خود را آن چنان در صراط مستقیم دین قرار دهد که هر چه را که خدا حرام کرده، حرام بداند و هر چه را که خدا حلال کرده، حلال بداند و رعایت حال نزدیک‌ترین کسانی که با او هستند و جلب رضایت آن‌ها را در این ارتباط نکند و بداند که حتی خدای تعالی راه حلال شدن قسم‌ها را دستور داده و خدا فرمانده بامحبتی نسبت به بندگان خودش می‌باشد.

۲ - سالک الی الله نباید اسرار دیگران را افشاء کند اگر چه همسر او باشد.

۳ - باید بداند که خدای تعالی بعضی از خبرهای پنهانی را به پیامبر اکرم ﷺ می‌دهد و اولیای خدا که به پیامبر اکرم ﷺ اقتدا کرده‌اند از بسیاری از اخبار سرّی مطلع‌اند.

۴ - سالک الی الله باید بداند که خدای تعالی ولی مؤمنین است و حضرت جبرئیل و علی بن ابیطالب  و یازده فرزندش  و کلیه ملائکه پشتیبان خدا هستند.

۵ - اگر انسان، دوستان یا همسر موافقی در راه ایمان نداشته باشد و برای خدا از آن‌ها صرف نظر کند خدای تعالی دوستان و همسران پاک و پاکیزه‌ای که بنده خدا باشند به او عنایت می‌کند.

۶ - سالک الی الله باید علاوه بر آن که خودش را از آتش جهنم نجات می‌دهد اهل و عیالش را هم از آتش جهنم حفظ کند و نگذارد آن‌ها از صراط مستقیم منحرف شوند.

۷ - سالک الی الله تا می‌تواند باید کاری که مجبور شود از خدا و مردم معذرت خواهی کند انجام ندهد.

۸ - سالک الی الله باید پس از یقظه و بیداری توبه نصوح کند که اگر توبه‌ای که بازگشت نداشته باشد، انجام داد، خدای تعالی گناهان گذشته‌اش را جبران می‌کند و وارد بهشتش می‌نماید و اگر پیروی از پیامبر اکرم ﷺ بکند خوار و ذلیل نمی‌شود بلکه وسائل هدایتش پیشاپیش او را به کمالات می‌رساند و خدای تعالی برای موفقیت و تزکیه نفس و کمالاتش دعایش را مستجاب می‌کند زیرا خدای تعالی بر هر چیزی قادر است.

۹ - سالک الی الله باید با کفار و منافقین جهاد کند یعنی آن‌ها را به هر نحوی که هست به طرف حقیقت دعوت کند و اگر دعوتش را قبول نکردند در دوری از آن‌ها سخت بگیرد زیرا در آخرت مأوای آن‌ها جهنم است.

۱۰ - مردهای سالک الی الله باید به هر نحوی که هست با شرح صدر با همسرانشان زندگی کنند و سخن از جدایی و طلاق نگویند آن چنان که حضرت نوح ﷺ و حضرت لوط ﷺ تا لحظه‌ای که خدا بر زنهای آن‌ها غضب فرمود از آن‌ها جدا نشدند.

۱۱ - خانم‌های سالک الی الله باید حضرت آسیه ﷺ همسر فرعون را الگوی خود قرار دهند و آن چنان با شرح صدر با شوهرهایشان در هر وضعی که شوهرها باشند زندگی کنند تا مانند حضرت آسیه ﷺ مورد لطف پروردگار قرار بگیرند. آسیه ﷺ در ردیف زنهای بزرگ عالم مانند حضرت خدیجه کبری ﷺ و حضرت مریم ﷺ و حضرت حوا ﷺ قرار گرفت با این که نه همسر پیغمبر بود و نه مادر پیغمبر بلکه تنها به خاطر بندگی خدا به آن مقام رسید.

۱۲ - خانم‌های سالک الی الله باید در عبادت و بندگی و درستی و صداقت و پاکدامنی به حضرت مریم ﷺ اقتدا کنند تا مورد لطف پروردگار قرار گیرند.

«سوره مبارکه ملک»

آیات ۲۲ - ۱۵ از سوره مبارکه ملک

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ❁

هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ ذُلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَ

إِلَيْهِ النُّشُورُ ﴿١٥﴾ ءَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمْ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ

تُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ

نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَ لَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوْ لَمْ يَرَوْا

إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَ يَقْبِضْنَ مَا يُسْكِنُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ

بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصَرُّكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ

الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ ﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ

لَجُوا فِي عُتُوٍّ وَ نُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا

عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾

ترجمه آیات ۲۲-۱۵

«به نام خداوند بخشنده مهربان»

خدا آن کسی است که زمین را رام شما کرد. پس بر او سوار بشوید و بروید و از روزی خدا بخورید که بازگشت همه به سوی او است. (۱۵)

آیا شما در امانید از کسی که در آسمان است اینکه زمین را بشکافد و شما را فرو ببرد، پس ناگهان آن زمین به لرزش خود ادامه دهد؟ (۱۶) یا اینکه از کسی که در آسمان است، در امانید از اینکه بر شما باد تندی بفرستد؟ پس به زودی خواهید دانست که ترساننده‌های من چگونه بوده‌اند. (۱۷) و قطعاً کسانی که قبل

از آن‌ها بوده‌اند، تکذیب کردند. پس چگونه بود مجازات من؟ (۱۸)

آیا به پرندگانی که بالای سر آن‌ها است که بال خود را پهن می‌کنند و جمع می‌کنند، نگاه نمی‌کنند؟ آن‌ها را جز خدای رحمن چیزی نگه نمی‌دارد. قطعاً او به هر چیزی بینا است. (۱۹)

آیا این کسی که او برای شما لشگری است، شما را غیر از خدای رحمان یاری می‌کند؟ کافران جز در غرور نیستند. (۲۰)

یا این کسی که به شما روزی می‌دهد، اگر روزیش را نگه دارد؟ بلکه آن‌ها در سرکشی و فرار در حال لجاجت‌اند. (۲۱) آیا کسی که به رو افتاده و راه می‌رود، بیشتر هدایت شده یا کسی که درست در راه راست قدم بر می‌دارد؟ (۲۲)

برداشت از آیات ۲۲ - ۱۵ (پندهای قرآنی)

سالک الی الله باید از آیات پانزده تا آیه بیست و دوم سوره ملک این پندها را دریافت دارد:

۱ - سالک الی الله باید از زمین بهره برداری کند و از رزقی که خدا از زمین به او می‌دهد کمال استفاده را نموده و از خدای تعالی متشکر باشد.

۲ - به خدای تعالی ایمان داشته باشد تا در امن الهی زندگی کند.

۳ - اگر راه صلاح را در پیش بگیرد از عذاب‌های ناگهانی الهی در امان است.

۴ - نشانه‌های الهی را در همه چیز با چشم عبرت ببیند و پرنده‌ها را که خدا در فضا نگه داشته آن‌ها را مشاهده کند.

۵ - رحمانیت و مهربانی عام پروردگار را در همه چیز ببیند و کفر و غرور را کناری بگذارد.

۶ - سالک الی الله نباید با خدای تعالی سرکشی و لجاجت کند و دستورات او را باید دقیقاً عمل نماید.

۷ - سالک الی الله باید برای خود راهنمایی که در صراط مستقیم باشد در مقابل کج رویهای دیگران

انتخاب کند و از خدای تعالی در هر حال کمک بگیرد.